

Esioppilaiden ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta Pirkkalassa

Toimintasuunnitelma

1.8.2016

Sisällysluettelo

1 Johdanto.....	3
2 Toiminnan järjestämisen periaatteet.....	3
2.1 Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet.....	3
2.2. Toiminnan laajuus ja toimintaympäristö	3
2.3. Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet.....	4
2.4. Toiminnasta irtisanoutuminen.....	4
2.5. Toimintamaksut	4
2.6. Myönnettävät alennukset ja maksun perimättä jättäminen.....	5
3 Aamu- ja iltapäivätoiminnan keskeiset sisällöt.....	6
4 Toiminnan koordinointi ja vastuunjako	7
5 Tiedottaminen ja yhteistyö	7
6 Henkilöstö	7
7 Arviointi ja toiminnan kehittäminen.....	8

1 Johdanto

Pirkkalan kunta järjestää perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa peruskoulun ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta perusopetuslain 17 §:n 1 momentissa tarkoitetuille oppilaille (=erityisen tuen oppilaat), jotka kuuluvat vammaispalvelu- tai kehitysvammainen piiriin. Toimintapaikka voidaan myöntää myös, mikäli se sosiaali- tai terveydenhuollon viranomaisen lausunnon mukaan on välttämätöntä lapsen etu huomioiden.

Pirkkalan kunta järjestää esikoululaisille aamu- ja iltapäivätoimintaa varhaiskasvatuslain mukaisena kerho-/leikkitoimintana, jonka henkilöstö ja maksut määräytyvät samalla tavalla kuin perusopetuslain mukaisessa koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa.

Osallistuminen toimintaan on vapaaehtoista sekä maksullista. Toimintaa järjestetään koulun työpäivinä maanantaista perjantaihin. Tämä toimintasuunnitelma pohjautuu Opetushallituksen hyväksymiin aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteisiin.

2 Toiminnan järjestämisen periaatteet

2.1 Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea koulun ja kodin kasvatustyötä, edistää lasten hyvinvointia, ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä lasten osallisuutta. Toiminta antaa mahdollisuuden sosiaalisten taitojen kehittämiseen ja yhteisöllisyyteen kasvamiseen. Toiminta tarjoaa onnistumisen ja osaamisen kokemuksia sekä edistää harrastuneisuutta. Tavoitteena on tarjota turvallisuutta ja vähentää lapsen yksinoloa, kun vanhemmat ovat työssä tai opinnoissa kodin ulkopuolella.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalle ominaista on monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. Koulu on lapselle tuttu ja turvallinen paikka. Aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään pääsääntöisesti kouluilla tai niiden läheisyydessä.

2.2. Toiminnan laajuus ja toimintaympäristö

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään koulun työpäivinä maanantaista perjantaihin lukuunottamatta lukukauden päätöspäiviä. Esikoululaisille toimintaa järjestetään tarpeen mukaan myös koulujen loma-aikoina.

Aamupäivätoimintaa järjestetään esiopetusta antavissa kouluissa yhteistyössä esikoululaisten ryhmien kanssa klo 7.00 alkaen koulun ensimmäisen oppitunnin alkuun asti. Iltapäivätoimintaa järjestetään koulupäivän jälkeen klo 17.00 asti. Viidentoista lapsen ryhmässä on vähintään yksi ohjaaja. Perustettavan ryhmän minimikoko on 12 lasta. Mikäli minimiryhmäkoko jollain koululla ei täyty, oppilaalle tarjotaan APIP-toimintapaikkaa toisesta yksiköstä. Tällöin kuljetus järjestetään siten, että aamupäivätoiminnasta lapset kuljetetaan omaan kouluun ja koulusta lapset kuljetetaan iltapäivätoimintaan toiseen yksikköön. Kotimatkakuljetusta kotoa aamupäivätoimintaan tai iltapäivätoiminnasta kotiin ei järjestetä.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään mahdollisuuksien mukaan muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Jos oppilaiden tarpeet sitä edellyttävät, voidaan toiminta järjestää myös omissa ryhmissä.

APIP-toiminnan tilojen käyttö suunnitellaan niin, että lapsen on turvallista leikkiä ja toimia. Välineet valitaan siten, että ne ovat turvallisia. Esikoululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa voidaan järjestää tarvittaessa myös vuoropäiväkodissa tai perhepäivähoidossa. Jokaisella koululla on oma turvallisuus- ja pelastussuunnitelma, joka koskee myös aamu- ja iltapäivätoimintaa. Pelastautumisharjoitus pidetään kerran toimintakauden aikana.

Esikoululaisille järjestetään tarvittaessa toimintaa myös koulujen loma-aikoina. Kehitysvamma- ja vammaispalvelulain perusteella toimintaa järjestetään koulujen loma-aikoina niille, jotka sitä välttämättä tarvitsevat, arkipäivisin klo 7-17. Toimintaa ei järjestetä pääsiäislomalla eikä arkipyhinä. Loma-aikojen toiminnan tarve arvioidaan yksilöllisesti. Tarpeen katsotaan perustuvan siihen, että molemmat vanhemmat opiskelevat tai ovat työssä. Mikäli toinen vanhemmista on kotona, toiminnan tarpeelle on oltava erityinen syy, josta on esitettävä viranomaisen lausunto.

2.3. Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet

Aamu- ja iltapäivätoimintaan haetaan sähköisesti lukuvuodeksi kerrallaan keväällä erikseen ilmoitettavana ajankohtana. Hakutiedote lähetetään tulevan syksyn esioppilaiden sekä 1.-2.-luokkien oppilaiden huoltajille sähköisesti ja varsinaisen hakuilmoitus julkaistaan kunnan ilmoitustaululla ja Pirkkalainen-lehdessä. Kaikki toimintaan hakuajana hakeneet saavat aamu- ja iltapäivätoimintapaikan. Paikan saamisesta ilmoitetaan kirjallisesti. Hakuajan päätyttyä paikkaa hakeneet saavat paikan ilmoittautumisjärjestyksessä, mikäli ryhmissä on tilaa. Koulujen loma-aikojen hoitopaikkaa esikoululaisille haetaan erikseen. Hakulomakkeita saa tarvittaessa koulunkäynninohjaajilta.

2.4. Toiminnasta irtisanoutuminen

Toiminnasta irtisanoudutaan kirjallisesti irtisanomislomakkeella. Irtisanominen astuu voimaan ja toimintamaksun suorittamisvelvollisuus lakkaa viimeisenä toimintaan osallistumispäivänä.

Irtisanomisilmoitus on toimitettava ennen viimeistä toimintapäivää toiminnasta vastaavalle ohjaajalle. Mikäli kirjallista irtisanomisilmoitusta ei toimiteta, maksu peritään, vaikka lapsi ei osallistuisi toimintaan ko. kuukauden aikana (minimi 50 % täydestä ip-maksusta, ap-toiminnasta täysi maksu).

2.5. Toimintamaksut

APIP-toiminnasta peritään sivistyslautakunnan erikseen päättämä kuukausimaksu. Toimintamaksu sisältää välipalan ja aamutoimintaan osallistuville aamupalan. Jos toimintaa järjestetään tai lapsi osallistuu siihen enintään 10 päivänä kuukaudessa, peritään puolet kuukausimaksusta. Jos lapsi ei sairautensa vuoksi osallistu

toimintaan koko kalenterikuukautena, maksua ei peritä. Poissalosta on tällöin esitettävä lääkärintodistus. Toimintaan osallistumisesta ei peritä muita maksuja. Laskutus tapahtuu toteutuneiden läsnäolopäivien perusteella. Mikäli esioppilas tarvitsee vuorohoitoa, mahdolliset viikonlopun hoitopäivät lasketaan mukaan läsnäolopäiviin. Jos lapsi on samana päivänä sekä apip-toiminnassa että vuorohoidossa, tämä katsotaan yhdeksi läsnäolopäiväksi.

Esikoululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävät maksut määräytyvät samalla tavalla kuin perusopetuslain mukaisessa aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Esikoululaisten lomien aikaisista maksuista päätetään erikseen.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat lapset kuuluvat kunnan tapaturmavakuutuksen piiriin.

2.6. Myönnettävät alennukset ja maksun perimättä jättäminen

Esioppilaan iltapäivätoimintamaksusta on mahdollista saada sisaralennus (50 %), mikäli iltapäivätoiminnassa olevan esioppilaan lisäksi perheellä on kaksi tai useampia sisarusia kunnallisessa päivähoitossa (päiväkodissa tai perhepäivähoitossa) tai palvelusetelipäiväkodissa Pirkkalassa. Alennus ei koske aamupäivätoimintamaksua.

Perusopetuslain 48 f § 2 mom:n 1.8.2016 voimaan tulevan lain 127/2016 mukaan maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava, jos huoltajan elatusvelvollisuus toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä.

Perheellä voi olla oikeus joko maksualennukseen tai -vapautukseen. Maksualennukseen tai -vapautukseen oikeuttavat tulorajat määräytyvät varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain tulorajojen mukaisesti. Maksuvapautukseen oikeuttava tuloraja määräytyy laissa säädettyjen perhekokokohtaisten tulorajojen mukaisesti siten, että maksuvapautukseen ovat oikeutettuja ne perheet, joille ei tule maksettavaksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaista laskutettavaa asiakasmaksua.

Maksualennukseen oikeuttava tuloraja määräytyy siten, että kullekin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaiselle perhekoolle lasketaan tuloraja, jolla he maksaisivat 50 prosenttia varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisesta 1. lapsen enimmäismaksusta. Maksualennus on 50 prosenttia voimassa olevista aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuista.

Maksuvapautusta tai maksun alentamista on haettava kirjallisesti siihen tarkoitettulla hakemuksella enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Päätöksen asiasta tekee sivistysosaston talous- ja hallintopäällikkö. Maksualennus tai -vapautus voidaan myöntää myös sosiaalipalveluiden antaman lausunnon perusteella.

Maksualennusta tai -vapautusta ei voi saada takautuvasti. Maksuvapautuksen voi aikaisintaan saada siltä kuukaudelta, jolloin lomake on kirjattu saapuneeksi. Maksua voidaan tarkistaa toimintakauden aikana, jos perheen maksukyky olennaisesti muuttuu. Maksualennuksen tai -vapautuksen saanut perhe on velvollinen ilmoittamaan muutoksistaan tuloissaan, mikäli ne ylittävät alennukseen tai vapautukseen oikeuttavan tulorajan. Mikäli ilmoitus jätetään tekemättä, peritään uusien tulotietojen mukaiset maksut takautuvasti.

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta ei peritä maksua oppilailta, jotka ovat oikeutettuja kehitysvamma- ja vammais-palvelulainsäädännön mukaisen tukeen.

3 Aamu- ja iltapäivätoiminnan keskeiset sisällöt

Toiminnassa kiinnitetään huomiota leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon lasten tarpeet ja toiveet. Siksi lapsen ja ohjaajan vuorovaikutus on tärkeää. Lapsille pyritään tarjoamaan ehyt ja monipuolinen kokonaisuus. Tässä onnistuminen edellyttää monialaista yhteistyötä aamu- ja iltapäivätoiminnan, sosiaali- ja terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja kodin kesken.

Toiminnan tulee sisältää:

- eettisen kasvun ja yhdenvertaisuuden tukemista
- liikuntaa, leikkiä ja ulkoilua
- kädentaitoja ja askartelua
- kielellistä, kuvallista, musiikillista ja kehollista ilmaisua
- kulttuuriin ja perinteisiin tutustumista
- mediataitojen harjoittamista
- arkiaskareisiin, elinympäristöön ja kestävään elämäntapaan perehtymistä
- tiedollisia ja taidollisia aihepiirejä

Aamu- ja iltapäivätoiminta on lapsen vapaa-aikaa. Toiminnan aikana tulee olla mahdollisuus lepoon ja läksyjen tekoon. Toiminnan yksityiskohtaisemmat sisällöt suunnitellaan toimintayksikkökohtaisesti. Ohjaajat laativat toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen lukuvuosittain.

Laadittavan koulukohtaisen toimintasuunnitelman sisältö:

1. Toiminnan sisältö (lyhyt kuvaus siitä, mitä apip-toiminnassa tapahtuu ja miten toiminta on organisoitu)
2. Lapsen osallisuuden edistäminen apip-toiminnassa
3. Toiminta-aika ja tilat (lukujärjestys, jossa näkyy päivittäiset ruokailutauot ja toimintatuokiot)
4. Toiminnan teemat kuukausittain
5. Tiedottaminen (mitä, missä, milloin, kuka)
6. Yhteistyötahot (esim. srk, päiväkotit, huoltajat)
7. Toiminnan arviointi ja kehittäminen

4 Toiminnan koordinointi ja vastuunjako

Aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinoinnista vastaa sivistysosastolla koulusuunnittelija ja järjestämisestä vastaavat koulujen rehtorit/apulaisrehtorit yhteistyössä koulujen vastuuhjaajien kanssa. Toiminta kokonaisuudessaan on organisoitu kunnan sivistysosaston yhteyteen.

Koulusuunnittelija järjestää yhteistyössä vastuuhjaajien ja rehtoreiden kanssa aamu- ja iltapäivätoiminnan hakuprosessin sekä valmistelee oppilaiden ottamisen aamu- ja iltapäivätoimintaan. Koulusuunnittelija tekee yhteistyötä koulujen, muiden hallintokuntien, kotien sekä kolmannen sektorin kanssa osallistuen seutukunnalliseen aamu- ja iltapäivätoiminnan kehittämiseen. Koulusuunnittelija vastaa myös ohjaajapalaverien sekä ohjaajien koulutusten järjestämisestä.

Jokaisessa toimintapaikassa on erikseen nimetty vastuuhjaaja, joka osallistuu koulusuunnittelijan koolle kutsumiin vastuuhjaajapalaverihin ja välittää tiedon niissä käsitellyistä asioista omaan toimipisteeseensä.

5 Tiedottaminen ja yhteistyö

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa on tärkeää sujuva yhteistyö ja tiedonkulku kodin, koulun sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan välillä. APIP-toiminnassa korostetaan kasvatuskumppanuutta, jolla tarkoitetaan ohjaajien tapaa toimia yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena. APIP-toiminnan yhteystiedot jaetaan lasten huoltajille. Lisäksi sähköisen viestinnän avulla varmistetaan tieto esimerkiksi poissaoloista ja/tai muutoksista koulun antamien ohjeiden mukaan.

Huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä tukevat päivittäiset kohtaamiset ja keskustelut lasten arjen sujumisesta. APIP-toiminnassa voidaan järjestää tutustumis- tai teemapäiviä, joihin huoltajat ovat tervetulleita. Jokaisessa aamu- ja iltapäivätoimintapaikassa järjestetään vanhempainilta joko erikseen tai yhdessä koulun kanssa.

Tiedottamisen periaatteista sovitaan toimintayksiköittäin lukuvuoden alussa. Aamu- ja iltapäivätoiminta on luonteva osa koulun toimintaa. Ohjaajien ja opettajien välinen kiinteä, tiivis ja saumaton yhteistyö on erityisen tärkeää. Ohjaajat ovat koulun henkilökuntaa ja omalta osaltaan vastuussa ja toteuttamassa oppilashuoltoa. Koulujen vastuuhjaajat kuuluvat yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään.

6 Henkilöstö

Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista säädetään opetustoimen kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (115/2004) 9 a §:ssä. Jokaisessa aamu- ja iltapäivätoiminnan lapsiryhmässä on vähintään yksi ohjaaja, jolla on em. kelpoisuus.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien rikostausta selvitetään lain (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä, 504/2002) mukaisesti. Jokaisessa toimintapaikassa on yksi vastuuhjaaja. Toimintakauden alussa jokaisessa toimipisteessä ohjaajille järjestetään perehdyttämistilaisuus. Perehdyttämisestä vastaavat koulujen rehtorit ja vastuuhjaajat.

7 Arviointi ja toiminnan kehittäminen

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältöä ja laatua seurataan lapsille ja huoltajille suunnatuin kyselyin sekä säännöllisesti pidettävien vastuuhjaaja- ja ohjaajapalaverien avulla. Kunta osallistuu valtakunnallisiin aamu- ja iltapäivätoimintaa koskeviin arviointikyselyihin, joiden tuloksista tiedotetaan huoltajille. Saatua arviointitietoa hyödynnetään toiminnan suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa.

